

26.12.2022, м. Ужгород

Ліси в жіночих руках: результати в Україні

Прес-реліз

У 2019 році розпочався наш шлях в складі консорціуму проєкту "Ліси в жіночих руках" Дунайської Транснаціональної Програми, який розпочав системну роботу над змінами в лісових секторах 10 країн-учасниць проєкту і ось, наприкінці неможливо складного 2022 року, проєкт дійшов до свого завершення.

Протягом цього часу проєкт пройшов шлях від аналізу ситуації в лісових секторах країн-учасниць до розробки Гендерних планів дій та пілотування практичних заходів, які сприяють розбудові компетенцій та ефективності роботи жінок в галузі. До речі, повний звіт про аналіз ситуації англійською можна знайти тут: https://www.interreg-danube.eu/uploads/media/approved_project_output/0001/44/24ce9f224bc99ae6bf7c92532a20ce03338e4b85.pdf

Питання гендерної рівності в лісовому секторі України для багатьох виглядають чимось надуманим або незрозумілим і ось зараз, в часи війни в нашій країні, як ніколи до цього, стає зрозуміло, чому будь яка галузь, і лісове господарство не виняток, має бути націленою на гендерну рівність: в час, коли чоловіки йдуть боронити країну, особливо важливо, щоб жінки були в галузі, вміли і могли виконувати роботу в тилу. Про ефективність лісової галузі за умови кращого уповноваження жінок і покращення умов їх роботи в галузі європейські країни говорять і працюють в цьому напрямку давно, в той час як для України це питання видавалося дивним, але от зараз і для нас це стає зрозумілішим. Гендерна рівність галузі, – це її ефективність, гнучкість, стабільність, тому не слід боятися цього питання, а варто придивитися до нього ближче, особливо на рівні відокремлених господарських підрозділів/одиниць.

Давайте поглянемо, що ж вдалося зробити протягом життя проєкту "Ліси в жіночих руках"?

1. Розроблено Гендерний План Дій лісового сектору України – інструмент стратегічного планування, що визначає шляхи покращення репрезентативності жінок на всіх рівнях ринку праці у лісовому секторі та знижує нерівності у кар'єрному просуванні чоловіків та жінок. Гендерний план дій визначає важливі питання щодо виконання інноваційної моделі, яка базується на практичних та стратегічних потребах жінок лісового сектору, включеної до Транснаціональної інноваційної дорожньої карти, розробленої в рамках проєкту «Ліси в жіночих руках».

Гендерний план дій складається з таких стратегічних цілей:

1. Удосконалення інституційних механізмів реалізації принципів гендерної рівності.
2. Посилення участі жінок у прийнятті рішень, сприяння зайнятості жінок та розвитку жіночого підприємництва.

Project co-funded by European Union funds (ERDF, IPA, ENI)

3. Підвищення обізнаності з питань гендерної рівності, подолання стереотипів, застосування гендерного підходу та гендерної перспективи в лісовому секторі.
4. Забезпечення комфортних та безпечних умов праці для жінок та чоловіків у лісовому секторі.

Кожна стратегічна ціль містить кілька операційних цілей, які, в свою чергу, визначають заходи для лісового сектору України, що базуються на потребах жінок галузі та реаліях розвитку нашого суспільства.

Проєкт Гендерного плану дій лісового сектору пройшов повний цикл обговорень і періоду коментування. Наразі Гендерний план дій для лісового сектору надісланий відповідальним органам центральної влади на розгляд і подальше затвердження, проте документ можна використовувати для розробки гендерних планів дій на рівні окремих лісгосподарських одиниць.

2. Інформаційний марафон з питань гендерної рівності, що тривав протягом вересня цього року, щовівторка, і був орієнтований на збагачення знаннями керівників/ниць та спеціалістів/ток лісового сектору щодо запровадження гендерно-орієнтованого підходу в роботі підприємств, установ та організацій лісового господарства та охорони природи. Інформаційний марафон складався з чотирьох вебінарів, і зібрав у загальному підсумку понад 126 учасників та учасниць, з яких 102 жінки та 24 чоловіка, з різних установ та організацій природоохоронної сфери, лісгосподарської системи, вищих навчальних закладів, громадських організацій тощо. Більше про марафон, посилання на записи ви можете знайти тут: <https://forza.org.ua/uk/lisy-v-zhinochyh-rukah/marafon-gendernoyi-rivnosti-yak-ce>.

3. Два дводенні тренінги для фахівчинь лісового господарства: (1) тренінг з комунікацій та соціальних медіа та (2) тренінг з менеджменту та лідерства, зібрали біля 50 жінок з різних куточків України. Протягом двох днів фахівчині не тільки в теорії, а і на практиці вчилися визначати свої аудиторії, обирати соцмережі відповідно до потреб і звичок аудиторій, готувати контент, який всі зрозуміють і дочитають до кінця, обирати коли і як його просувати, аналізувати свою роботу і ефективність своїх сторінок; також дізналися про різні організаційні управлінські схеми, роботу в команді, розподіл обов'язків та відповідальності різних членів команди, тайм-менеджмент, цілепокладання, самопрезентацію, ситуаційне лідерство, типи лідерського впливу та типи працівників в межах концепції ситуаційного лідерства, рівні зрілості працівників.

4. Три лісові прогулянки, як інструмент уповноваження і фахового розвитку жінок галузі, в який взяли участь понад 50 осіб.

5. Збірка існуючих практик жіночих ініціатив та об'єднань в країнах Європи та світу. В Україні наразі, на жаль, немає об'єднання фахівчинь лісового господарства, тому ми вирішили показати мотиваційні приклади, як і задля якої мети жінки об'єднуються. До речі, ФОРЗА, разом з 5 установами та організаціями з Австрії, Ісландії Німеччини, Польщі та Словенії, представляючи Україну, стала співзасновницею міжнародної парасолькової організації «Жінки в лісі», створеної в 2022 році. Жінки з різних країн вірять, що подібні об'єднання не лише сприятимуть фаховому розвитку жінок, а й посилюватимуть їхню роль у процесі прийняття рішень щодо питань лісового господарства на регіональному та міжнародному рівнях.

6. Онлайн спільнота в Фейсбукці "ЖІНКИ В ЛІСІ", до якої наразі доєдналися вже 46 учасниць з усієї України, і кількість учасниць зростає щотижня. Ця група створена жінками для жінок, які працюють безпосередньо в лісі, або ж у системі лісового господарства, природоохоронної та екологічної діяльності, спрямованої на збереження та захист лісових екосистем, також для тих, хто працює в сфері освіти про ліс, для викладачок та студенток лісгосподарських та природоохоронних спеціальностей, для працівниць неурядового сектору, які займаються питаннями, пов'язаними з

лісами та усіх жінок, яким цікава ця спільнота. В цій групі ми маємо намір публікувати пізнавальну і корисну інформацію про діяльність в лісах, на такі теми:(1) Фахові матеріали: результати нових досліджень, науково-популярні статті тощо; (2) Позитивні приклади/досвіди; (3) Історії жінок в галузі; (4) Фахові матеріали з психології; (5) Опитування/соціологічні дослідження на дотичні теми; (6) Особисті переживання/рефлексії; (7) Вакансії/можливості кар'єрного просування; (8) Запит на поради. Група має закритий формат, проте публікувати дописи в групі можуть усі її учасниці. Під час проєкту і позаним, ми докладемо зусиль, щоб учасницям групи було комфортно і корисно спілкуватися на будь-які із зазначених тем. Спільнота працює за посиланням: <https://www.facebook.com/groups/642146584178495>.

7. Відео про жінок, які працюють в лісовому господарстві, чому вони прийшли в галузь і що мотивує їх до роботи в ній. <https://www.youtube.com/watch?v=DAskQnhO1c4&t=53s>

8. Для швидкого ознайомлення посадовців різних рівнів державного управління щодо необхідності запровадження гендерно-чутливих підходів в управління підприємствами, установами та організаціями лісового сектору України нами була підготовлена Аналітична записка про забезпечення гендерної рівності у лісовому секторі України, яка в простій і зрозумілій формі пояснює, чому, для чого і як саме можна діяти для зменшення гендерних розривів та проявів гендерної нерівності, працюючи в напрямку більш справедливих умов і можливостей кар'єрного зростання та, зрештою, формування більш ефективної, стійкої та конкурентоспроможної галузі, <https://forza.org.ua/uk/analitichna-zapyska-pro-zabezpechennya-gendernoyi-rivnosti-u-lisovomu-sektori-ukrayiny>.

9. Пам'ятка про гендерно-чутливий підхід в роботі підприємств та організацій лісового сектору України, <https://forza.org.ua/uk/pamyatka-pro-genderno-chutlyvyu-pidhid-v-roboti-pidpryyemstv-ta-organizaciy-lisovogo-sektoru>.

10. Примірний розділ до колективного договору, який стосується забезпечення гендерної рівності на підприємствах і організаціях лісового сектору. Такий документ є і на часі і починає бути затребуваним самими працівниками, тому ми маємо на меті дати їм "інструкцію", яка б полегшила цей перехід до гендерно-чутливого колективу. Документ можна знайти на нашій сторінці в розділі Публікації: <https://forza.org.ua/uk/pamyatka-pro-zabezpechennya-rivnyh-prav-ta-mozhlyvostey-zhinok-i-cholovikiv-u-kolektyvnomu-dogovori>.

Ми і надалі підтримуватимемо питання гендерної рівності в лісовому секторі України і працюватимемо над створенням кращих умов праці жінок галузі, розбудови їх компетенцій, фахового рівня та впевненості в своїй роботі.

Вебсторінка проєкту: www.interreg-danube.eu/approved-projects/fem4forest